

FOLK og LAND

UAVHENGIG
AVIS

Desember 1975
Nr. 14 - 24. årgang
Løssalg kr. 3,—

SOLIDARITET MÅ VÆRE FRIVILLIG

FELLESKAP VOKSER IKKE FREM PÅ STATSDIKTAT

Solidaritet oppstår når mennesker føler et ekte fellesskap. Da er de villige til å stå last og brast med hverandre, de er innstillet på å gi opp egne fordeler for å hjelpe andre ut av vanskeligheter, de er under omstendigheter rede til å ta den største risiko for å verge fellesskapet.

Det er en livsviktig og fundamental oppgave å bygge opp følelsen av fellesskap, å skape solidaritet i miljøer der mennesker er henvist til å leve med hverandre, fordi det gjør livet lettere og bedre for alle. Det gjelder bedriften, det gjelder grenda og bydelen, bygda og byen, det gjelder hele folket. Og i vår moderne tid må solidariteten strekkes enda lenger.

Det finnes imidlertid en form for solidaritet som i virkeligheten er anti-solidarisk og usosial, nemlig når man innenfor en avgrenset gruppe bruker solidaritetskravet til å bygge opp en kampfront mot andre mennesker og grupper. Denne anti-solidariske «solidaritet» har i vår tid fått en farlig utbredelse og truer

med å splitte både det lokale og nasjonale samfunn i fiendtlige og stridende grupper. Hva det koster av vantrivsel og spilte verdier kan ingen ha oversikt over.

Det var en tid etter krigen da man kunne nære et visst håp om at Det norske Arbeiderparti kunne utvikles og modnes, at partiet kunne vokse ut av de snevre klassesynspukter og bli en forkjemper for sunn folkelig solidaritet. Bl. a. syntes Torolf Elster en tid å øve påvirkning i en slik retning. Dessverre har partiet skuffet alle som hadde et slikt håp, og det slår da også tydelig ut i valgresultater og gallup-tall. I dag er vel situasjonen den at Arbeiderpartiet med alle sine tvangsbud heller bryter ned folkesolidariteten enn å fremme den. Vi opplever en klar polarisering av folks holdninger, og det skyldes i høy grad Arbeiderpartiets opptreden.

Hva er det da Arbeiderpartiet gjør så aldeles feil?

For det første forstår ikke partiet den enkle kjensgjerning at

solidaritet aldri skapes av lov-påbud, straffeforholdsregler og tvang. Når Arbeiderpartiet nå i sin betrente situasjon panisk gjennomfører en rekke «samfunnsgavnlige» reformtiltak helt etter eget hode og uten å sørge for å få folket med seg, kan det bare føre til at den enkelte borger går helt i avvergeposisjon, glemmer hensynet til andre og konsentrerer seg om å verge de egne interesser mot samfunnsinngrep hun eller han finner urettferdige. Det gjør ikke saken bedre at Arbeiderpartiet i stadig større grad synes å miste blikket for helheten, og at det partiet benevner «samfunnsinteresser», er dårlig kamuflasje for lettvinde frierier til grupper partiet håper å vinne eller gjenvinne tilslutning fra. Mye tyder imidlertid på at stadig flere gjenomskuer dette spillet, og at folket er modnere enn Arbeiderpartiets politikere.

Nei, solidaritet må bygges opp på en ganske annen måte. Det må gjøres av statsmenn og poli-

Forts. side 7

Den største rettssaken og den største løgneren

HVORDAN MASSEMEDIA SETTER FORBRYTERSTEMPLET
PÅ TITUSENER AV NORDMENN
OG MILLIONER AV ANDRE EUROPEERE

Fredag 7. november viste NRK-TV et fransk program om Nürnberg-prosessen. Programmet ble kalt «Historiens største rettssak», og kommentarene var oversatt og lest av Kjell Arnljot Wig på sitt mest salvselsfulle.

På forhånd hadde vi et ørlite håp om at trede års avstand fra begivenheten skulle ha åpnet muligheten for ihvertfall et forsøk på saklig vurdering. Men nei. Her opplevde vi i fullt monn det gallske hat til den tyske nabo. Her var det bare aktoratet som talte, mens de tiltalte knapt slapp til med et ord. Følgelig måtte dommen komme som et uforståelig antiklimaks. Mot de sovjetiske dommeres energiske protester ble en del av de tiltalte frikjent, andre fikk kortere eller lengre fengselsstraffer, mens bare et mindretall ble dømt til døden. Til gjengjeld fikk vi se hengningen av dem i nærbilde.

Vi vet ikke hva sannheten er om disse ting, og et slikt hetsprogram hjelper oss ikke til å finne den. Enhver med litt kjennskap til fototeknikk vet hvor enkelt det er å lyve med bilder, men allikevel tror de fleste mennesker at et foto eller en film er et ugjendrivelig sannhetsbevis.

Men det er ikke dette vi har tenkt på når vi i overskriften snakker om «den største løgneren».

Hver gang et program av denne typen blir vist, opplever NS-folk å få spørsmålet: «Hvordan i allverdens land og rike kunne du være med på noe slikt?»

Men sannheten er at 99,9% av oss aldri har vært med på «noe slikt», og det gjelder også de millioner av andre europeere som var med i nasjonale bevegelser før og under krigen. Tvert om: I den grad tyske og andre ledere har misbrukt sine stillinger og krigsforholdene til å utføre grusomheter, anser vi dem som forrædere mot alt det vi sto for og trodde på.

For vår hverdag under krigen var en helt annen. Hva vi slet og strevet med og for, var å beholde mest mulig makt på norske hender, å få det norske samfunn til å funksjonere med minst mulig skadevirkninger for det norske folk og i stor utstrekning og etter evne å hjelpe landsmenn som kom i konflikt med okkupasjonsmyndighetene.

Dette siste er det få som tror på, men den som skriver dette,

har fulgt slikt arbeide på meget nært hold. En tid var han adjutant hos en av våre fylkesførere og kan forsikre at over halvparten av denne høye tillitsmanns tid gikk med til å hjelpe landsmenn i nød, til å klare opp misforståelser og til å få de tyske politimyndigheter til å fare med lempe. Men slikt har selvfølgelig hverken han eller andre NS-folk noen gang fått den minste anerkjennelse for.

Videre var vi også i høy grad opptatt av den mer langsiktige oppgave: Å legge grunnen for at vårt folk og land skulle få en fri og uavhengig stilling dersom Tyskland skulle vinne krigen.

Fordi dette var hva vi arbeidet med, og fordi dette er våre minner, er det ikke mulig å gjenkjenne seg selv i det hatets og voldens bilde som massemedia så flittig tegner opp.

Forholdet er heller ikke så svært mye anderledes for folk som i andre land var «på den gale siden». Det tyske folks krigshverdag var f. eks. ikke den orgie av hat og forfølgelser som man vil ha oss til å tro. På film og i TV har vi gjennom årene sett mangen hyllest til den jevne engelskmann som under krigen slet for å holde livet og produksjonen igang, tross alt. Den jevne tyskers liv under krigen var det samme og like heroisk, bare enda vanskeligere på grunn av den massive terrorbombing de siste to-tre år. Den som skriver dette, vet av selvsyn at slik var det, fordi han i lange perioder av gangen oppholdt seg i Tyskland dengang. Og også de aller, aller fleste av dem som hadde makt og myndighet, slet og strevet med de samme daglige overlevelsproblemer og ikke med å pønse ut grusomheter. Det var de få som skeiet ut, og hvorfor skal millioner forfølges og hånes på grunn av dem?

Men dette er bare noen av de mange nyanser i bildet som massemedia neppe noen gang vil underrette folk om.

De første år etter krigen regnet ihvertfall denne artikkels forfatter med at vel ble vi hardt behandlet, men etter noen år ville vi alle være gode venner igjen. Og forholdet var jo også det at ens omgivelser slett ikke var ensidig fordømmende den gang, fordi mange av erfaring visste eller ihvertfall hadde et begrep om det nyttige arbeide

Forts. side 7

Russerne burde ikke ha trukket seg ut av Finnmark

KAMERAT DAG SOLSTAD
FORTELLER

På maoistforlaget Oktober har den venstreekstremistiske forfatteren Dag Solstad utgitt et skuespill med tittelen «Kamerat Stalin eller familien Nordby». Der lar han en kommunist uttale at russerne aldeles ikke burde ha trukket seg ut av Finnmark, og at NKP etter krigen skulle ha beholdt partiets organisasjon for illegal kamp. Med andre ord: Det burde lagt alt tilrette for en norsk Vietnam-krig.

Man har jo en ganske sterk anelse om hvordan visse folk tenker, men det er likevel godt å få det bekreftet.

Mange bokhandlere har Melsoms bok

NÆR 1.000 EKS. BLE FORHÅNDSSOLGT

Tilbud på Melsoms bok «På nasjonal uriaspost» gikk i slutten av oktober ut til alle landets bokhandlere, og ganske mange av dem har bestilt boken. Gå derfor først til Deres lokale bokhandler når De vil ha tak i den. «På nasjonal uriaspost» kan også fåes fra INO, postboks 924 - Sentrum, Oslo 1, men undersøk altså først om Deres bokhandler vil eller kan skaffe den. Prisen er begge steder kr. 65,—, men ved INO-bestillinger kommer porto og oppkravsgebyr i tillegg dersom penger ikke sendes inn på forskudd.

Også alle landets biblioteker er tilbudt Melsoms bok, men vi vet foreløpig ikke meget om reaksjonen.

Fårhåndsbestillingene overtraff alle forventninger og kom totalt opp i henimot 1.000 eks. Mange sendte og bidrag med bestillingen, slik at en stor del av utgivelsesomkostningene nå er

dekket. Takk til alle forhåndsbestillere og bidragsytere for deres støtte! Det gir INO grunn til å vente overskudd og dermed penger til nye utgivelser.

Ellers appellerer vi til alle Folk og Lands lesere om å bruke «På nasjonal uriaspost» som julegave til flest mulig i år.

Hva er sannheten om Spania?

AV EN
SPESIELL MEDARBEIDER

Det synes å være alminnelig antatt at NS-folk automatisk skal forsvare og føle sympati for Franco-styret. Begrunnelsen er for det meste at det spanske regime er «fascistisk» og skulle representere noe av det samme som vi gikk inn for. Dette har lite med virkeligheten å gjøre.

Nå er det jo slik i dag at alt man ikke liker, det kalles straks «fascisme». Litt mer presisjon i terminologien bør man allikevel forlange. Ihvertfall bør man erkjenne at den type bevegelser som NS tilhørte, var folkelige og sosialt innstilte, noe som ikke uten reservasjoner kan sies om Franco-regimet. Opprinnelig dreide det seg vel ikke om annet enn en sterk reaksjon mot de kaotiske forhold rødt vanstyre hadde skapt i landet, og senere har Franco-styret langt på vei vært et verktøy i hendene på etablerte og tradisjonelle lederskikt. Den kime til en mer sosial og nasjonal bevegelse som fantes, nemlig den opprinnelige Falang, tok Franco nesten umiddelbart knekken på. Dagens Falang er noe helt annet. At man fremdeles har ytre kjennetegn som den åpne hånds hilsen, skyldes mer historiske tilfeldigheter enn den dekker politiske realiteter.

Når dette er sagt, så må det allikevel tilføyes at Franco-regimet de siste decenniene har vært noe ganske annet enn hva f. eks. nordisk presse og kringkasting har villet gjøre det til. Vi som har hatt anledning til med regelmessige mellomrom å følge utviklingen på nært hold, har kunnet konstatere en sosial fremgang som er ganske imponerende. Det gjelder såvel ernæring som boligforhold og ikke minst undervisning. Det er ikke underlig at titusener av norske turister kommer hjem med den rapport at den jevne spanier er «glad og

fornøyd».

Et langt mer forbløffende faktum er det imidlertid i hvilken grad opposisjonelle, liberale elementer har vært sluppet til på nær sagt alle områder i forvaltningen. For den som i embedsmedfør har måttet ha kontakt med mange deler av det spanske forvaltningsapparat, har det vært en stadig kilde til forbauselse at disse liberale krefter har vært å finne på alle trinn fra regjeringsmedlemmer og nedover. Og hva

*Er bare
fagforenings-
ledere
mennesker?*

Det nye styre i Etiopia har allerede greid å ta livet av adskillige tusen mennesker som det ikke har likt ansiktet på. En landsbybefolkning på 1000 barn, kvinner og menn har f. eks. vært blant ofrene. Og alt er skjedd uten at det er kommet et kny fra noe hold her hjemme.

Nå skal det allikevel bli en annen dans. De etiopiske makt-havere har nemlig gjort en alvorlig feil: De har arrestert opptil flere fagforeningsledere. Så nå er Aspengren & Co. i harnisk: Regjeringen må øyeblikkelig stoppe u-hjelpen til Etiopia.

Vi vet jo selvfølgelig at fagforeningsledere er en spesielt høytstående del av menneskeheden. Men vi vanlige folk, vi er da vel mennesker vi også? Selv de av oss som er etiopere?

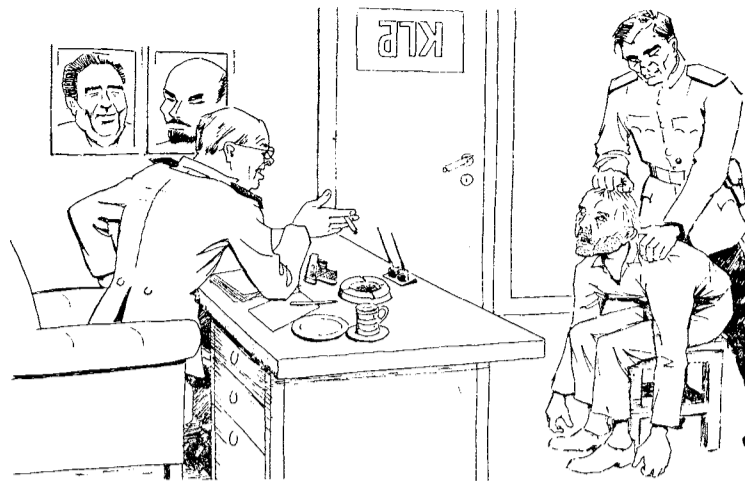
som har vært enda mer forunderlig, er med hvilken frimodighet de har uttalt seg — og det uten noen «uheldige» konsekvenser. Det ser ut til at nokså mange av dem svermer for et «demokrati av nordisk sosialdemokratisk modell». Deres begeistring for våre samfunn her nord har til tider vært så stor at litt kaldt vann i blodet har vært nødvendig.

Ingen uholdet observatør vil kunne benekte at Spania har beveget seg i retning av friere forhold inntil den maoistiske terror satte inn. Når det gjelder baskerne, så har deres separatisme lenge vært et problem, men selv om man i noen grad kan ha sympati med den, skal man være oppmerksom på at såkalt «baskisk terror» oftest utøves av røde, ekstremistiske smågrupper og bare i begrenset utstrekning er uttrykk for sann baskisk nasjonalisme. Disse terrorgrupper forfølger for det meste ganske andre mål.

Som vår ambassadør i Madrid, Tore Boye, ga klart uttrykk for i et TV-intervju — og som han fikk ris av Arbeiderbladet for — har den blodige terrorvirksomhet ført til en beklagelig stans i den liberale utvikling i Spania. Den som skriver dette, har ikke selv kunnet besøke Spania i de siste uker, men alle rapporter fra nordmenn som virkelig kjenner forholdene, tyder på at det overveldende flertall av det spanske folk vender seg i raseri mot terroristene. Man vurderer dem på samme måte som vi betrakter Baader-Meinhoff-banden.

Undertegnedes respekt for det norske folks sunne fornuft er vokset ytterligere i den siste tid. Mens de politiske ledere, og særlig da de røde, har rast hysterisk og uhemmet mot Franco-

Forts. side 6

Håper du på «verdensopinionen»? Men den er det da vi som dirigerer!

Lærdommen fra Portugal

I skrivende øyeblikk er det et visst håp om at ikke-kommunistiske krefter tross alt kan få overtaket i Portugal. Men det har vært nære på, og faren er så alldeles ikke over.

Vårt håp er et Portugal skal ha tjent som et skrekkes eksempel, at begivenhetene der selv i disse avspenningstider, skal ha fått de fleste til å forstå den gamle sannhet: Med kommunister er det ikke mulig å samarbeide.

Hva flere og flere nå innser, er at vi på grunn av vår utrolige blåøyethet er iferd med å bli manøvrert inn i en portugisisk situasjon. Alt for lenge har vi godtatt at kommunister, ikke minst de av Mao-modell, har ålet seg inn i samfunnets nervecentra. I massemedia, i forsvaret, i undervisningssystemet, i nøk-

kelindustrier — på alle disse steder og flere til har de skaffet seg maktposisjoner som gir dem innflytelse på samfunnets utvikling langt ut over deres antall, og som kan brukes til å vinne enda mer makt og overhånd i en gitt situasjon.

Vi skylder oss selv å sette slike folk på plass. For saken er den at en bevisst kommunist aldri forsømmer å misbruke de muligheter som byr seg. De er fullstendig skruppelløse og uten normale hemninger. I tillegg er deres ledere dyktige taktikere som arbeider på lang sikt.

At de tross alt kanskje har mislykkes i Portugal, bør ikke berolige oss. Skal de stanses også her hos oss, kreves det ustanselig og absolutt årvåkenhet.

Falk

Vi NS-folk som ble kjørt gjennom «retts»-kvernen i 1945 og årene etter, vet av høyst personlig erfaring hva fordreide nyheter vil si. Uten hensyn til hva vi sa i retten, uansett hva vi hadde gjort eller ikke gjort under krigen, så var pressens referater preget av en helt klar tendens, som mildt sagt bragte dem i ustanselig utakt med sannheten.

Disse høyst ubehagelige erfaringer har sikkert gjort det lettere for oss enn for andre å gjennomskue den metodiske fordreining av nyheter som er et daglig fenomen i disse tider.

Saken er jo ganske enkelt denne: overalt i verden har bevisste venstredreide elementer sørget for å sette seg fast i de forskjellig massemedia, det være seg i nyhetsbyråer, radio og TV eller aviser og tidsskrifter. Bortsett fra de åpne propagandister, er deres metoder meget

FORDREIDE NYHETER

raffinerte. Deres meldinger tar med så mye av sannheten at de lyder troverdige, men inneholder i tillegg den lille vri som gjør at meldingen tjener hensikten — deres hensikt.

Mange har festet seg ved den formulering NRK brukte en lang rekke ganger den dag de fem spanske dødsdommer ble eksekvert: De fem ble skutt for virksomhet rettet mot den spanske regjering. Det lyder selvfølgelig betydelig bedre enn at de var mordere og terrorister og kunne kanskje få noen til å tro at de var tatt for svært uskyldig politisk virksomhet. Vi vet ikke hvor bevisst denne formulering var eller hvor den stammet fra, men

den viser ihvertfall klart og tydelig hvor viktig en «vri» kan være.

I tidligere tider var vilje til objektivitet journalistens adelsmerke og den selvfølgelige forutsetning for reportasjevirkosomhet. Nyheter var nyheter, kommentarer var kommentarer, og de skulle ikke blandes sammen.

Selvfølgelig finnes det også i dag et stort antall hederlige journalister som holder seg til denne rettesnor, men det blir dag for dag flere av den gale sorten: De som anser seg som misjonærer for en eller annen, helst venstredreid «sak». For dem er det den naturligste ting av verden å gi enhver reportasje en «vri», slik at den tjener «saken».

Vi gjør vel i å lese dagens aviser og lytte til radio og TV med kritikk og stor skepsis, og like nødvendig er det å spre denne skepsis til våre omgivelser. Hvis vi ikke er våkne, kan det snart hende at vi våkner opp en dag og befinner oss i en type samfunn som vi alldeles ikke ønsker oss.

De som interesserer seg for de fordreide nyheter og metodene bak dem, bør lese den glimrende politiske roman «Capable of Honor» av den kjente amerikanske forfatter Allen Drury. Han avslører og påviser meget detaljert hvordan de «liberale» herskere over massemediene går frem for å snu utviklingen i den retning de selv ønsker. Såvidt vi vet, er boken dessverre ikke kommet på norsk, men den engelske pocket-utgave er såvidt vi forstår, fremdeles å få gjennom Narvesen og andre billigbokspesialister.

Statlig barnerov i øst

I «Ropet fra øst», organ for Misjon bak jernteppet, skriver pastor Richard Wurmbrand:

«'Literaturnaja Gazeta' for 13. november i fjor opplyser at Sovjetunionen har 2.300 barnehjem med 50.000 lærere for barn som er tatt fra foreldrene. Grunnen til at de er satt på barnehjem, er at foreldrene har gitt dem en ikke-kommunistisk oppdragelse. Dersom man antar at det er en lærer for hvert fjerde barn, må det være minst 200.000 barn av denne kategori. Hvert fjerde eller femte barn er blitt berøvet gleden ved å være sammen med foreldrene fordi de er blitt opplært i den kristne tro.»

FOLK og LAND

Ansv. redaktør:

ROLF CHRISTIANSEN

assistert av en redaksjonskomité.

Hvorfor er så mange NS-folk «uforbederlige»?

Dessverre gjorde de hjemvendende seierherrer en meget alvorlig feil i 1945.

Det var muligens uunngåelig at man på en eller annen måte måtte «ta igjen» overfor sine politiske motstandere fra krigens tid, selv om vi ikke hadde ventet det. Slik er jo verden. Men det hadde vært andre måter å gjøre det på.

Hvis man f. eks. hadde dømt NS-folk som opprørere mot det seierherrene anså som «lovlige myndigheter», ville det hele antagelig ha utviklet seg ganske anderledes enn det gjorde. Det er ikke noe moralsk uhederlig å være opprører — under visse omstendigheter kan det til og med være en plikt. Fordi en slik dom ikke ville vært ærerørig, hadde den også åpnet for en relativt rask forsoning mellom dømmende og dømte.

Men seierherrene ville det anderledes. De skulle på død og liv brennemerke alle medlemmer av NS som «svikere». Dermed la de grunnen for en generasjonslang splittelse i det norske folk.

NS-folk må vel egentlig være de frommeste politiske tapere i historien. De sonte sine dommer, betalte sine mulkt og inndragninger. Så krummet de nakken og gikk inn i samfunnet hver på sin plass. De har arbeidet hardt, meget hardt, men så har da også resultatet vist seg. En meget stor prosent NS-folk, langt større enn gjennomsnittet i folket, har arbeidet seg frem til ansvarlige posisjoner. Det er knapt en bransje, knapt et felt i samfunnslivet der man ikke finner NS-folk på høyt nivå.

Men så må de da være tilfreds, disse «svikere». Samfunnet har jo sluppet dem frem, tross alt.

Rent bortsett fra at deres posisjoner i overveldende grad er resultatet av deres eget slit og egen innsats, så er det en meget alvorlig hake ved det hele. Deres posisjoner er nemlig avhengig av en ting, og det er at de holder kjæft. Hvis ikke, er det for de fleste over og ut.

Men de som likevel kommer NS-folk inn på livet, vil kunne konstatere at de aller fleste av dem fremdeles er «uforbederlige» — de viser få eller ingen tendenser til å «angre». Psykologisk sett er forklaringen på det åpenbar.

Den som vet med seg selv at hun eller han har handlet ut fra hederlige motiver, ut fra ønsket om å tjene sitt fedreland, vil aldri kunne godta å bli stemplet som sviker. Det har i denne sammenheng lite å bety om NS som parti og det enkelte medlem personlig tok feil eller ikke. De fleste NS-folk er villig til å innrømme at endog store feil ble begått, og det finnes ting som de meget bestemt tar avstand fra. Men fremdeles er det ingen innrømmelse av svik.

For hva er svik? Det er å handle mot sin overbevisning, mot det man vet er sannhet og rett. Det store flertall av dem som sluttet seg til NS, mente å tjene sitt land og sitt folk, følte det som sin plikt å berge folket mest mulig uskadd gjennom krigens Ragnarok. Slike folk har selvfølgelig ikke sveket noe som helst — ganske tvert imot.

Men svikerstemplet ble satt på oss i 1945, og alt er gjort for å opprettholde det, ja endog forsterke det siden. Det har vært seierherrenes store feilgrep, det er årsaken til en splittelse i folket som ikke vil leges på tiår ennå. Og undervurder ikke splittelsen. Med familie og gode venner utgjør NS-folk fremdeles et meget betydelig antall.

Bebreid ikke NS-folk for splittelsen og heller ikke for at de er «uforbederlige». Det er så alldeles ikke deres ansvar, og det er heller ikke de som har muligheten for å rette på det hele.

INO og «Folk og Land» har ingenting med Norsk Front å gjøre

En del lesere av «Folk og Land» og medlemmer av Institutt for Norsk Okkupasjonshistorie (INO) er engstelige for at vi skal engasjere oss partipolitisk. De kan være alldeles trygge, for det kommer vi ikke til å gjøre. Det er visse avisers sammenblanding av INO, Folk og Land» og Norsk Front som har skapt denne frykten, men vi kan forsikre at avisene er på villspor.

Institutt for Norsk Okkupasjonshistorie er og vil forbli fullstendig nøytralt i forhold til dagens partier og politiske problemer, og det vil selvsagt ikke bli gjort noe unntak for Norsk Front. Den oppgave vi ifølge våre vedtekter skal og vil konsentrere oss om, er å forske og samle fakta om hva som førte til okkupasjonen av Norge, hva som virkelig hendte her i landet fra 1940 til 1945 og hva etterkrigstidens rettsoppgjør egentlig var. Vi vil også spre opplysning om vårt syn på disse ting i videst mulig kretser, men ut over det akter vi ikke å gå — i noen retning.

INO bruker Folk og Land» som meldingsblad, men hefter ikke for annet stoff enn det som uttrykkelig gjelder instituttet. Redaksjonen har vanlig frihet til å skrive og kommentere som den vil, men arbeider etter den retningslinje at avisen skal være et talerør for tidl. NS-folk og andre som er rammet av «landssvik»-oppgjøret. Ved siden av dette bringer «Folk og Land» aktuelt kommentarstoff, som kan inneholde tilslutning til eller kritikk av partier, politikere eller andre. Fra sak til sak kan tilslutningen eller kritikken gå i forskjellig retning, og avisen vil uavkortet hevde sin stilling som uavhengig avis. Vi kan forsikre at også Norsk Front vil få sin del av kritikken, for det er i partiets program en rekke ting som redaksjonen er dypt og inderlig uenig i.

En viss forvirring har det skapt at noen lesere har mottatt et brev stilet til «lesere av Folk og Land» med anmodning om å slutte seg til Norsk Front. Det er derfor nødvendig å slå fast at hverken redaksjonen eller noen annen instans i «Folk og Land» har hatt noe med dette brev å gjøre, og at det følgelig står helt for underskrivernes private regning.

Vår hensikt med dette er å få satt tingene på sin rette plass, slik at vi for fremtiden unngår all sammenblanding av «Folk og Land» og INO med Norsk Front.

Folk og Land

Rolf Christiansen
redaktør

Institutt for Norsk Okkupasjonshistorie

Kåre Haugerud
formann

Hvem kan skaffe oss NS-aviser fra før krigen?

Institutt for Norsk Okkupasjonshistorie har nesten helt komplett alle nummer av Fritt Folk fra krigens tid. Derimot er vi bortimot helt blanke når det gjelder bladet «Nasjonal Samling» (1933—36) og Fritt Folk (1936—40). Likedan savner vi Nasjonal-Ungdommen, Samarbeid, Frihetskampen, Hedmark Fylkesavis, Vestlandets Avis, Vår Vei, Vår Kamp, Oslo-Arbeideren osv., med andre ord alle lokale og spesielle NS-aviser fra førkrigstiden. Vi vil også gjerne ha så mye som mulig av bøker, brosjyrer og flyveblad utgitt av NS før krigen.

Lokale INO-grupper

Siden opprettelsen for drøyt et år siden, er Institutt for Norsk Okkupasjonshistorie vel etablert med medlemmer over hele landet og med en sentralledelse som allerede kan vise resultater for seg, bl. a. utgivelsen av Odd Melsoms bok «På nasjonal uriaspost» og ved den gode løsning som er funnet på INO's kontorproblemer.

INO's oppgave er som kjent å fremskaffe og samle opplysninger om hva som virkelig hendte like før, under og etter okkupasjonstiden, og når det gjelder begivenheter på riksplassnet, foreligger det etterhvert ganske mye stoff.

Hva som ennå mangler, er lokale INO-grupper eller enkeltpersoner som er villige til å samle stoff fra de enkelte distrikter. Også slike opplysninger hører i høy grad med til okkupasjonstidens historie.

Alle som kan tenke seg å være med på et slikt arbeide, bes snarest gi beskjed til

Institutt for Norsk Okkupasjonshistorie,
Postboks 924 - Sentrum,
Oslo 1

Viktig om kontingenten for 1976

På grunn av den midlertidige stans i utgivelsen av Folk og Land i høst, har alle de abonnenter som har betalt for 1975, noen nummer tilgode. De skal de under alle omstendigheter få.

Men: Hvis alle som har råd til det, kunne se bort fra stansen og betale ny kontingent for 1976 som om ingenting var hendt, så ville det være en meget stor hjelp for oss. Takk på forhånd til alle som støtter Folk og Land på den måten!

Alle som ikke er ajour med betalingen, ber vi vennligst om å sende kontingenten så snart som mulig.

Bladpengene for 1976 er kr. 40,— pr. år (10 nr.) og kr. 20,— pr. halvår. Ønskes bladet i lukket omslag, blir det et tillegg på kr. 5,— pr. halvår.

Postgirotalong for innbetaling av kontingenten følger med dette nummer til abonnentene.

Hjelp oss å hjelpe!

Hjelpeorganisasjonen

for krigsskadede frontkjempere og falnes etterlatte.

Postboks 1407 - Vika, Oslo 1. Postgirokonto 1 80 70

Maken til kameratskap har jeg aldri opplevd

EN HILSEN TIL GAMLE FRONTKAMERATER

Etter hvert som brevene strømmer inn fra mine frontkamerater som har lest min bok «I forreste linje», føler jeg at jeg skylder dem en nærmere forklaring når det gjelder tonen i boken.

Selv om ingen hittil har beklaget seg over tonen eller de enkelte episoder som kunne ha vært uskrevet, synes jeg allikevel at det er på sin plass å komme med noen kommentarer.

Som panserjegere ble vi i tur og orden avgitt til de forskjellige kompanier, det være seg for kortere eller lengre tidsrum.

Under forskjellige kanonkommandører før jeg faktisk i skytteltrafikk, avgitt opptil 3—4 ganger, til ett og samme kompani etterhvert som de skiftet stilling.

Norske anti-kommunister som ikke gir opp

Som kjent er det ikke «in» å være antikommunist i Norge i dag — heller tvert imot. Derfor er det en glede å konstatere at det fremdeles finnes folk som har mot og krefter til å fortelle sannheten og løfte frihetens fane.

Ganske nylig ble vi oppmerksom på en organisasjon ved navn Norsk Forbund for Fred og Frihet, boks 149, Tåsen, Oslo 8, som selger og distribuerer skrifter som kaster lys over kommunismen og kommunistisk undergravning. Heftet «Kommunisme. Teori — praksis» av dr. Fred Schwarz, kan man få for kr. 10,00 pluss porto, og ellers kan man få kjøpt forskjellige flyveblad til spredning. Formannen i organisasjonen heter Viggo Jørgensen.

En anne aktiv gruppe er kretsen rundt «Fri Informasjon», som i flere år har spredt hefter og brosjyrer med saklig opplysning om kommunismen. «Fri Informasjon»s adresse er postboks 18, Blindern, Oslo 3. Støtteabonnement kan tegnes ved å sende kr. 30,— over postgiro-konto 20 65 70. Såvidt vi forstår, er cand. polit. Jon Skard hovedansvarlig for denne virksomhet.

For ikke å skade disse gode folk, iler vi med å forsikre at de ikke har noe — absolutt ikke noe — å gjøre med vår egen, selvfølgelig helt forkastelige, virksomhet.

Av Svein Halse

Foruten mine gamle kamerater i 14de kp., fikk jeg således mange nye kamerater i de forskjellige kompanier vi ble avgitt til og følgelig ble jeg godt kjent med tonen blant oss menige.

Egentlig hadde jeg håpet på at andre — bedre kvalifiserte — skulle ha påtatt seg oppgaven å skrive en bok om Legionen, men da dette ikke skjedde, mente jeg at en eller annen måtte begynne og dermed satte jeg igang.

Ettersom jeg ikke kjente til hva som skjedde eller ble bestemt på høyere hold under innsatsen, valgte jeg å skrive en roman isteden for en «tørr» beretning av Legionens innsats på Leningradfronten. Som sagt. Vi menige kjente ikke til de forskjellige årsaker som satte sinene i kok ved enkelte anledninger. Vi hadde heller ikke noen mulighet til å bedømme situasjonen eller riktigheten av de rykter som nå og da dukket opp under lusejakten.

Som menige holdt vi oss til det vi opplevde på stedet, mens vi kommenterte forholdene for deretter å bedømme sakene ut fra vår egen snevre horisont. Resultatet ble ofte — altfor ofte — urettferdig kritikk rettet oppad. Demokrati på «arbeidsplassen» var ikke oppfunnet den gangen. Allikevel gikk det bra. Sogar svært bra.

Vi stolte fullt og helt på vårt befal av alle grader og DE sviktet heller ikke!

De få spredte episoder jeg beskriver i boken, er ikke ondsinnent ment, snarere forsøk på å beskrive stemningen akkurat da.

Episoder som gjerne oppstår når menn kjemper for livet i en trang grav under de hardeste forhold hvor bagatellmessige ergrelser ofte ble brukt som påskudd til å avreagere når forholdene tillot det.

Når det gjelder drillen i Legionen, var den som i det øvrige Waffen SS, steinhard. Men dette var ikke å undres over.

Mange forskjellige typer var samlet i Fallingbostel og de skulle utdannes til en slagkraftig avdeling som, under alle forhold, måtte utstå den hardeste fysiske og psykiske påkjenning en krigsinnsats krever. Det måtte stilles harde krav til den enkelte mann og til Legionen i sin helhet.

«Kadaverdisiplin» og mannsdukt måtte til for effektivt å kunne forme oss til å utføre de oppdrag vi var viet til. Når det står om liv, må utdannelsen tas alvorlig.

Dette kan utenforstående van-

skelig forstå, later det til.

Legionen ble da også en slagkraftig avdeling som egnet seg ypperlig til de oppgaver den var tiltenkt.

Særlig i Fallingbostel oppsto mange «konflikter», men da som følge av «slapphet» i tjenesten som igjen resulterte i straffesaksersis av ymse slag som igjen satte sinnet i kok der den svette og slitne delinkventen lå med nesa i møkka etter endt oppgjør med «øvrigheta».

Ja hvem husker ikke det?

Etter tilstrekkelig utdanning tok vi avstraffelsene med knusende ro og et kaldt flir, noe underoffiserene satte pris på. De hadde fått oss dit de ville. Vi var blitt soldater som holdt sammen i tykt og tynt og som tålte den hardeste drill uten å blunke.

Takket være den såkalte kadaverdisiplinen ble jeg istand til å motstå strabasene, lus og primitive innkvarteringsforhold i «grava».

Den sveiset sammen ulike karer til en kompakt masse som i første omgang, i mangel på fiender, betraktet underoffiserene som sine fiender under den beinhard drillen. Noen måtte jo ha skylden da vi svettet som værst.

Over den forblåste heden med skytset på slep gikk det over stokk og stein. Resultat: Førsteklasses kondisjon og et fantastisk samhold karene i mellom, noe som senere skulle komme godt med da det virkelige gjaldt.

I den første tiden kunne en og hver få betenkeligheter. Kanskje lekte vi med tanken på å gi opp? Særlig når man slitne og trøtte med murrende mage vendte hjem til kasernene etter en lang og hard utmarsj bare for å bli møtt med et forferdelig syn når vi stormet inn på rommet: Endevidende køyer og skap som følge av en enkelt kamerats slapphet. Da var det like før vi ga faen i alt og ga opp. Men vi lærte å takle den slags på humoristisk vis. Vi ble hardere etter som tiden gikk. Beinharde — klare til innsats.

Alt prellet av på oss. Vi var blitt iskalde, selvtenkende soldater som både individuelt og i samlet lag forsto hva som krevdes av oss, og vi forsto å holde sammen i tykt og tynt mot en felles fiende, hvor vi enn måtte støte på ham. Tidlig forsto vi at vi var avhengig av hverandres dyktighet og uselvishet og at vi derfor fullt ut kunne stole på hverandre. Ingen egoistiske baktanker dukket opp enten vi delte det lille vi «orget» eller når en utsatt post skulle besettes.

Følte du deg ikke i form var det alltid en eller flere som var villig til å bytte vakt, selv om det sto om liv.

Forts. side 6

Sett opp mjølkeprisen så blir det ingen mjølkemangel

Folk tar til å bli redde: Skal det bli mjølkemangel? Buskaper slaktes ned, produksjonen synker, meieria får mindre og mindre til ysting og om noen år må vi rekne med rasjonering av konsummjølk.

Men det er en råd med alt, og akkurat med dette er bote midlet enkelt: Sett prisen opp så det blir lønnsomt å produsere mjølk. Skikkelig pris = nok mjølk. Men det må gjøres før bestanden blir enda mindre. Kommer tallet på mjølkedyr for langt ned, tar det lang tid å få bestanden opp igjen.

Så spør det om politikerne

har mot til å gjøre det som er nødvendig, men det er vel knapt å vente. De teller bare stemmekveg og er livsens redde for «forbrukerne». Som om ikke folk flest i dag har god råd til å betale det et så godt næringsemne som mjølk egentlig koster. Ikke rettere enn jeg vet så har da folk penger til overs til mangt som er mye mindre nødvendig enn mjølka.

Nei, politikerne tør sikkert ikke gjøre noe. Da spør det bare hva «forbrukerne» sier den dagen de ikke får den mjølka de vil ha.

Orkdøl

La sykepleierne få skikkelig betalt

OG DET UTEN AT VI ANDRE SKRIKER PÅ «TILSVARENDE FORBEDRINGER»

Sykepleierne har et arbeide som i helt bokstavelig forstand gjelder liv og død for oss alle. Dett er dessuten et hardt yrke, både psykisk og fysisk, og hver eneste dag hører en hel del svært ubehagelige oppgaver med til jobben. Likevel er sykepleierne oftest urimelig dårlig betalt.

Sykepleiernes arbeidsgiver er i de fleste tilfeller «myndighetene», og de er lite villige til å betale mer enn de absolutt er nødt til. En av de viktigste årsaker til deres gjenstridighet, er at hundretusener av oss andre kan komme løpende og forlange tilsvarende lønnsøkninger

dersom de gir sykepleierne et tillegg som monner.

Her har vi sjansen til å vise praktisk folkelig solidaritet. Neste gang sykepleierne går inn i lønnsforhandlinger, la da yrkesgruppe etter yrkesgruppe erklære: «Gi dem en kraftig lønnsforhøyelse så de kommer opp på et skikkelig og anstendig nivå som svarer til arbeidet. Vi lover å ikke bruke deres resultater som presedens og pressmiddel.»

Er vi voksne nok til å støtte en underbetalt gruppe i vårt folk på den måten?

Ikke sykepleier

Er det bedre å søke makt enn fortjeneste?

Det er en klar politisk linje i dette land å øke skattetrykket for de grupper som sitter i svarsstillinger eller driver selvstendig virksomhet og følgelig har litt større inntekter enn gjennomsnittet. Som kjent gjøres det på den måten at det foretas bare meget små justeringer av progresjonsgrensene i inntektsgruppene fra ca. kr. 60.000,— og oppover. Dette sammen med inflasjonen og de derav følgende lønnsjusteringer, fører til en stadig nedgang i levestandarden for de fleste av dem som bærer ansvar i samfunnet, og det har vært tilfelle i mange år nå.

Bak denne politikk ligger antagelig den marxistiske tanke at vi alle helst skal ha det helt likt. For noen kan dette kanskje lyde besnærende, men har man egentlig tenkt over konsekvensene?

Forholdet vil om få år være det at det ikke gir noen ekstra fortjeneste og levestandard å sette ting igang for seg selv eller ta stillinger som medfører ansvar og ekstra arbeidspress. En følge av dette er at mange unge mennesker allerede nå viker unna alle jobber med særlig ansvar og forpliktelser. Noen prøver å gjøre det til en dyd og sier at «vi er ikke klatrere og strebere. Vi nøyer oss gjerne med en alminnelig og enkel jobb». Man må unnskyld oss når vi ikke tror på slike argumenter. Den virkelige grunn til å sky ansvar er så alt for tydelig: Man har så lite igjen for det.

Nå tror vi ikke at dette vil føre til mangel på folk i ansvarlige stillinger, særlig ikke hvis de

Forts. side 6

Quisling hatet aldri sine motstandere

Av J. W. Klüwer

og ble sittende og snakke med ham en halv times tid.

Jeg var da av den oppfatning at tyskerne kom til å vinne krigen, og i denne sammenheng spurte jeg Quisling hvordan han ville forholde seg til alle dem som ble avsatt fra sine offentlige stillinger. Mange av dem rømte jo til utlandet og mistet sine personlige eiendeler. Quisling svarte meg da meget bestemt, at når krigen var slutt, skulle de få komme hjem, få igjen sine gamle stillinger og, såvidt mulig, sine private eiendeler. I dette var han meget kontant og hevdet at han ikke ville ha noen fiender i denne forbindelse.

Personlig ville Quisling trekke seg tilbake som statsminister og slå seg ned som prest i Fyresdal, om det var mulig, men først ville han prøve å få innført et statsstyre i Norge etter mønster fra Sveits, som han flevdet hadde det beste statsstyre i hele verden.

Jeg kan ikke si annet enn at disse uttalelser gjorde et forbausende inntrykk på meg og festet seg dypt i min bevissthet.

Det som her fortelles, hendte i et selskap hos høyesterettsdommer Andreas Mohr, der Vidkun Quisling også var tilstede. Såvidt jeg erindrer, var dette i 1942, da tyskerne sto på sitt høyeste under invasjonen i Russland. Rent tilfeldig fikk jeg en personlig samtale med Quisling

OM MOTIVER

Hvor alt-avgjørende det er for en mindre stat å velge de rette forbundsfeller, har den annen verdenskrig gitt oss erfaring for. Den har også lært oss at uenighet om valget kan utløse borgerkrigs-stemming — så dypt går spørsmålet. Nordmenn flest satte instinktivt sin lit til vestmaktene, seier for England. En historisk objektiv dom over den lille minoritet som trodde eller ønsket at Tyskland ville vinne krigen, kan ikke felles før alle vi som har opplevet den annen verdenskrig, er døde og borte fra verden —

Det er ikke min sak å opptre som dommer i spørsmålet om

Quisling, men *ett* moment bør nevnes. Mange av de utenlandske journalister jeg traff i Berlin i krigsårene var «brennsikre» på at Tyskland ville vinne. Det britiske imperium hadde vist iøynefallende svakheter. Tyskland virket sterkere, hadde fremtiden for seg, sa de. I hele skalaen fra bevisst konspirasjon med Tyskland til naiv tilslutning til Tyskland som «fremtidslandet» kan motivet ha vært norsk-patriotisk og ikke i første rekke anti-semitisk. Jeg *vet* at mange «quislinger» ikke har villet *svike* Norge. De har ønsket å få Norge berget over på den siden de trodde ville

Forts. side 6

Quisling og den historiske rettferdighet

I et innlegg av Vera Grøn-lund i siste nummer siterer hun noe Quisling skrev kort tid før han ble henrettet. Noen av våre lesere har innvendt at innholdet av dette sitatet av våre motstandere lett kan snues og brukes mot oss. Det kan nok hende. Vi har sett merkelige ting skje.

Quislings ord må imidlertid først og fremst sees i sin historiske sammenheng, og da blir de også *virkelig* interessante. Hva

Quisling nemlig gjør — midt i en tid med dødsdommer og forfølgelse — er innstendig å be sine tilhengere om ikke å ta hevnene i sin egen hånd. Det er dette som gir sitatet marg og kraft og innhold, og som utgjør det sentrale budskap. Men også begrunnelsen er god nok: Den som har god samvittighet, kan rolig avvente historiens dom — selv om ventetiden kan bli både lang og vanskelig.

Har vi et felles grunnlag?

RAPPORT FRA STUDIEGRUPPE I

Gruppen holdt sitt første møte 9. juni 1975. Formålet var å finne ut om man i store trekk sto på samme grunnlag, og det viste seg at det var svært små divergenser.

1. Vårt grunnlag er at vi ikke bare aksepterer forskjeller, men anser dem for å være livets mening. All utvikling og fremgang er basert på forskjellenes dynamikk. Det ligger i dette syn at det er en oppgave og forpliktelse å verne om og skaffe utviklingsmuligheter for individets, nasjonens og folkegruppens egenart og iboende muligheter. Likedan er det klart at det i vårt syn ligger en anerkjennelse av og dyp respekt for andres særpreg, det være seg andre individer, det annet kjønn, en annen nasjon eller en annen folkegruppe. Det er imidlertid intet galt i at et menneske eller en etnisk gruppe har tro på sine egne evner og muligheter og strever mot et mål, såsant denne aktivitet ikke er rettet mot eller er til skade for andre mennesker eller grupper. All utfoldelse skal og må skje innenfor en sosialt fullt forsvarelig ramme.

Sosial-individualisme er et dekkende ord for hva vi står for, selv om enkelte av gruppen fant betegnelsen noe for tung for daglig bruk.

Vi tror at dette vårt grunnsyn deles av svært mange mennesker, og at viljen til og ønsket om å realisere seg selv, vil gjøre seg stadig sterkere gjeldende i tiden som kommer.

2. Gruppen tar klar avstand fra den foreldede marxisme i sin alminnelighet og den materialistiske historieoppfatning i særdeleshet. Mennesket formes ikke i første rekke av omgivelsene og blir ikke «gode» av overflod og utmerkede materielle kår. Derimot kan gode mennesker skape gode forhold både i det nære miljø, for nasjonen og for hele menneskeheten. Derfor er det av avgjørende betydning å gjenreise

en høvisk holdning og igjen vekke forståelsen for de gamle, enkle dyders betydning, såvel for den enkelte som i den større sammenheng. Ærlighet, pliktroskap, arbeidssomhet, sanndrøhet og alle de andre fundamentale regler som våre forfedre har bygget sitt liv på gjennom århundrer, må igjen bli fundamentet for vårt liv. Å få dette til, er ingen håpløs oppgave, fordi det moralske forfall antagelig er mindre i det norske folk enn i mange andre, og kanskje er det derfor en spesiell oppgave for oss som nasjon å gjenreise de gamle enkle dyder også i en større krets av nasjoner.

3. Såvel det sosial-individualistiske livssyn som den høviske holdning må sette sitt preg på og bæres frem av vårt skolevesen både på de lavere og høyere trinn. En av skolens viktigste oppgaver er å være karakterdannende og ved en differensiert undervisning og varierte skoletilbud å sørge for at den enkelte får utvikle sine evner i maksimal grad og kan finne sin rette plass i livet og i samfunnet. Skolen må ikke minst få de unge til å forstå sammenhengen mellom ytelse og resultat.

4. Vår nasjon har gjennom alle år vært et fritt bondefolk, og dette faktum avspeiler seg i vår nasjonale kultur, i våre seder og holdninger. Hvis vi ikke sørger for å opprettholde og helst styrke vår bondestand, vil vårt folk etter en tid endre sin karakter, og intet taler for at dette er ønskelig. Vi tror at det kompliserte avtaleverk vår bondenæring nå er innviklet i, nok byr en viss grad av sikkerhet, men også at det kan føre til stagnasjon i våre bygder. Bonden leverer noen av de varer vi mest trenger og er avhengig av, og den norske bonde spesielt produserer varer av meget høy kvalitet. Det er derfor ikke anent enn rett og rimelig at bonden befris for den ydmykelse å

føle seg subsidiert, og at han tvert om får det for sine varer som de er verdt. Det har vi som individer og nasjon god råd til, selv om det på kort sikt kan virke politisk forlokkende å bevilge seg bort fra virkeligheten over statsbudsjettet. Om bonden får sin vares høye og reelle pris, vil det øke hans selvbevissthet, understreke hans virkelige rolle og verdi i samfunnet og stimulere ham til ny og oppfinnsom innsats. Vi har i vårt land muligheter til å øke areal og avkastning langt ut over dagens nivå, og det er viktig og riktig i en tid hvor mat er en markant minusfaktor.

5. Det er enhver plikt villig og etter evne å bidra til løsningsen av samfunnets fellesoppgaver gjennom skatter. På den annen side er det helt avgjørende å trekke opp en klar grense mellom hva som er den enkeltes og hva som er samfunnets oppgaver. Hvis samfunnet i for omfattende grad overtar individets forpliktelser, vil det svekke den enkeltes ansvarsfølelse, og dermed viljen og evnen til å greie opp for seg og sine. Å løse, så langt det er gjørlig, sine egne problemer, er ikke bare en plikt, men enda mer en menneskerett. Ansvar gir holdning og selvrespekt — en overvunnet vant.

Forts. side 6

Få sannheten frem!

Jeg melder meg som livsvarig medlem av INO med kontingent kr. 1.000,—. Alle interesserte bør gjøre det samme så vi får en økonomisk god ryggrad. La oppfordringen gå ut med Folk og Land.

Æsculap

Litt om Studiegruppe I

Noen tidl. NS-folk satte spørsmålstegn ved den stadig gjentatte, men ubeviste påstand at NS-folk i dag er spredt for alle politiske vinder. Hva de så gjorde, var å invitere et dusin tidl. NS-folk fra Østlands-området og fra en rekke forskjellige yrker til en diskusjonskveld for å se hva som hendte. Disse folkene kjente knapt nok hverandre, og svært få hadde hatt noen kontakt de siste tredve år.

Det viste seg til alles forbløf-

felse at man i politisk tenkning sto meget nær hverandre, og resultatet ble etableringen av Studiegruppe I. Siden har det vært holdt regelmessige møter, og i første omgang har gruppen satt seg fore å gå forholdsvis raskt gjennom de mest sentrale politiske spørsmål. Senere vil man fordype seg mer i de enkelte emner.

Når man snakker om Studiegruppe I og ikke bare Studiegruppen, er det fordi man håper

at det kan bli flere slike grupper rundt om. Hvis noen er alvorlig interessert i å sette noe lignende igang, kan de skrive til

Stadiegruppe I,
 c/o Folk og Land,
 Postboks 7157 -
 Homansbyen,
 Oslo 3.

De vil da få også de øvrige referater fra Studiegruppe I's møter og ellers den rettledning gruppen kan gi.

Pressen skriver om oss

Man kan forstå kretsen rundt avisen «Folk og Land», som arbeider for rehabilitering og hva de mener var justismord.

*Chr. Christensen
i Morgenbladet*

Det er og noe som heter å først feie for egen dør. Her tenker jeg i første rekke på vårt rettsoppgjør etter siste krig. Hos oss falt og dødsdom enda det på det tidspunkt handlingen mot landets sikkerhet og nasjonale interesse fant sted, ikke var lovfestet dødsstraff. Med andre ord fikk loven tilbakevirkende kraft. Her utfordrer jeg de lovlærde med en kommentar: I Spania vet de ihvertfall hva de går til — på forhånd.

Paul Granberg i Dagen

Nye adresser for INO og «Folk og Land»

De nye postadresser er:

Institutt for Norsk Okkupasjonshistorie (INO)
Postboks 924 - Sentrum,
Oslo 1

og

«Folk og Land»,
Postboks 7157 -
Homansbyen,
Oslo 3.

Våre kontorer er fortsatt i Enerhaugplassen 4, Oslo 6, men vi vil helst ha all post til postboksadressene ovenfor.

Forvirrende

I vårt siste nummer har trykksfeilsjevlen såmenn forsøkt å gå mot naturens orden. Han refererer fra en undersøkelse at det typiske NS-medlem under krigen var «en mann tidlig i femtiårene» og slutter av det at det samme medlem nå er «tidlig i tyveårene».

Ikke at vi tror han et øyeblikk har greid å narre våre lesere ved slik å snu tingene på hodet, men en god latter har han forhåpentlig skaffet en og annen.

Maken til ...

Forts. fra side 4

Aldri — hverken før eller siden — har jeg opplevd slikt kameratskap blant menige, underoffiserer og offiserer som i Legionen.

Takket være beinhard utdanning overlevde jeg ihvertfall våren 42 da det røynt på som verst.

Så til boken:

Den lille gruppen det her dreier seg om kunne ha tilhørt hvilket som helst kompani. De er — etter min mening — prototypen på de legionærer jeg kamperte sammen med.

Sverre tolker mine innerste tanker og følelser, men ellers dekker han i likhet med de øvrige fem den ukjente legionær slik jeg møtte ham i «grava». Når trønderne og det trønderske har fått en bred plass, skyldes det først og fremst at jeg som trønder kjenner vårt lynne og vår humor. Min tanke var ikke å fremheve trønderne på bekostning av de andre frivillige fra vårt vidstrakte land.

Min hensikt har heller ikke vært å desavuere offiserer og underoffiserer i Legionen. Utdanningen vi fikk, er et bevis på at de holdt mål.

Likeså deres ledelse i innsats er uklanderlig, hvilket Brigadesarordrene er et bevis på.

Men de jeg først og fremst skrev for — de på den andre siden — burde få vite hva det kostet oss av forsakelse, slit og svette under utdannelsen og i innsats. Ingen må tro at vi ikke fikk kjørt oss.

Ja, jeg går så langt som å si at den påtenkte straffen de ga meg etter krigen var fullstendig bortkastet. «Straffen» sonet jeg på forskudd foran Leningrad. Når først galt skulle være så ble interneringen i fangeleiren å betrakte som en ny kasernetilværelse blant gamle kamerater, hvor vi ihvertfall fikk en tørr og varm køye og uten risiko kunne bevege oss over appellplassen uten å måtte gå i deknning for en nærgående granat («koffert»).

Visse minussider måtte med i boken for å gi et visst helhetsinntrykk. Prøver man å skjule spor, blir det hele til et flatt glansbilde uten verdi av noen art.

Jeg nærte og nærer fortsatt stor respekt for mine offiser- og underoffiserer i Legionen. Hvis boken røper noe annet, er det rene bagateller som riktignok kunne ha vært uskrevet, men som måtte til for å vise den sinnstilstand som av og til tok overhånd blant oss menige.

Til slutt vil jeg sitere hva avdøde generalmajor Anthon B. Nilsen skrev i Farmand 12/12-1970:

«Man kan lære meget om krig av denne boken. Vi er vitne til en utholdenhet som er et produkt av den treningen de har fått og lojalitet overfor dem de kjempet sammen med.»

Arild Hamsun som selv deltok i kampene på Leningradfronten, skriver bl. a. i Fædrelandsvennen den 22/1-71: «For like så lite som forfatteren ønsker å rettfærdiggjøre noe som helst, like lite er det hans hensikt å dekke over motiver og

skjule spor. S. H. er ikke opptatt av beskuelse av kameratene eller egen navle...»

Følgelig er det med god samvittighet jeg ser fram til et snarlig møte med mine kamerater både fra 14de kp. og fra de øvrige kompanier.

Mens jeg ennå er i farten, benytter jeg anledningen til, gjennom Folk og Land, å sende en hilsen til mine gamle kamerater fra hine harde dager på Leningrad-fronten.

På gjensyn kamerater!
Svein Halse

Om motiver ...

Forts. fra side 5

få makten i Europa. Jeg husker en aften i 1920-årene i Trondheim da den senere minister i Quislingstyret, Ragnar Skancke med liv og sjel tok til orde for at Norge burde melde seg inn i The British Commonwealth of Nations for å verge seg mot faren fra Sovjet-Unionen. Senere skiftet han mening og så Tyskland som bastionen mot bolsjevismen. Det kostet ham livet.

Tretti år etter krigens slutt er det fremdeles politisk uklokt i Norge å si noe til forsvar for de få av oss som trodde på tysk seier og spørre hvor dyp troskapen mot England ville ha vært dersom den ikke hadde hvilt på overbevisningen om seier for vestmaktene. Dette gir høyaktuelt stoff til ettertanke om hvor dyp kløft en skjerpet motsetning mellom Vesten og Sovjet-unionen kan tenkes å skape i Norge og hvilken skjebne de kan vente som satser på den gale hesten.

*Theo Findahl
i boken «Sett utefra»*

Har vi et felles ...

Forts. fra side 5

skelighet betyr tilfredshet og balanse i sinnet.

Der samfunnet under alle omstendigheter må komme inn, bør det allikevel ikke ha monopol på løsningen av oppgavene, men kontinuerlig justeres av konkurranse med lignende tiltak i privat regi.

6. Vi er av den oppfatning at flest mulig bør eie, ikke bare hus, hytte og bil, men også produksjonsmidler. Eiendom fremmer ansvarlighet og nøkternhet i omdømme. Det ideelle er små, privateide bedrifter, men når stordrift er nødvendig, bør det være flest mulig eiere og andelshavere, og ikke minst bør storbedriftenes ansatte stimuleres til medeierskap.

7. Gruppen berørte såvidt ressurs- og befolkningsproblemen og vil ta dette tema opp på et senere møte.

Møre og Romsdal leder i abonnementskonkuransen

Den 24. november, da vi måtte levere manuskriptet til trykkeriet, var det kommet 43 nye abonnenter, og det synes vi er en tilfredsstillende start. Mange har også bedt om prøvenumre til utdeling, og noen har tilbudt seg å arbeide som kommisjonærer.

Som nevnt i forrige nummer, er målet å skaffe «Folk og Land» 500 nye abonnenter på kortest mulig tid, og dette antallet har vi fordelt på fylkene, slik at hvert av dem har fått en «kvote» som så noenlunde står i forhold til folketallet. For øyeblikket er Møre og Romsdal kommet lengst når det gjelder å oppfylle «kvoten», med Oppland hakk i hel og med Rogaland og Vestfold på de neste plasser. Slik var stillingen mellom fylkene den 24. november:

	0%	25%	50%	75%	100%
Østfold					
Oslo					
Akershus					
Hedmark					
Oppland					
Buskerud					
Vestfold					
Telemark					
Aust-Agder					
Vest-Agder					
Rogaland					
Hordaland					
Sogn og Fjordane					
Møre og Romsdal					
Sør-Trøndelag					
Nord-Trøndelag					
Nordland					
Troms					
Finnmark					
Hele landet					

Det er mange ting du kan foreta deg for å gjøre denne abonnementskonkuransen vellykket:

1. anbefal dine venner og kjente å abonnere på avisen.
2. Send oss navnene på folk du mener vi bør sende prøvenumre til.
3. Be oss sende deg et antall prøvenummer til utdeling.
4. Vi trenger kommisjonærer på så mange steder som mulig.

Når du skriver til oss, husk da at vår postadresse nå er

«Folk og Land»,
Postboks 7157 - Homansbyen,
OSLO 3.

Er det bedre ...

Forts. fra side 4

er i stat og kommune. De kommer bare til å bli fylt av en egen type mennesker, nemlig av dem som finner tilfredsstillelse og belønning, ikke først og fremst i penger, men i makt over mennesker.

Den som fremdeles ikke skjønner at noe er galt med norsk skatte- og inntektspolitikk, bør tenke grundig etter før de svarer på dette spørsmålet: Er det bedre at vårt lederskipt søker makt enn fortjeneste?

Åge

Spania ...

Forts. fra side 2

styret, har undertegnede ennå til gode å møte en eneste nordmann med et like unyansert syn.

Vi reagerer alle mot dødsdommer og anser dem som ytterst beklagelige og uønskede, men det er like klart at den jevne nordmann har meget vanskelig for å gå med på at regulære mordere skal opphøydes til politiske helgener. Dessuten er det den ubehagelige følelse man har at disse overivrige Franco-protestanter ikke er ute etter stort annet enn å mele sin egen politiske kake.

Av alle grunner er det ønskelig både for Spania og Europa at liberaliseringen i Spania får fortsette. Men det er åpenbart at dette vanskelig kan skje hvis det ikke blir satt en stopper for blodig rød terror. De som benytter situasjonen til å samle inn penger til spansk «opposisjon», bør ihvertfall sørge for at midlene ikke faller i terroristenes hender. Det skulle forsåvidt ikke være vanskelig, for også den virkelige opposisjon i Spania tar i dag opprørt avstand fra terrorismen.

Den største . . .

Forts. fra side 1

de fleste av oss hadde vært beskjefteget med.

Men senere er forholdene stadig blitt verre, særlig etter de forskjellige «jubiléer». Tilbakeblikk i massemedia 10, 15, 20, 25 og 30 år etter har stadig mer hensynsløst konsentrert seg om utvekstene, om grusomhetene, om overgrepene, som dessverre

BOKTJENESTEN

Følgende bøker og hefter kan bestilles fra Folk og Land, postboks 7157 - Homansbyen, Oslo 3. Om betaling følger med bestillingen, skjer forsendelsen portofritt. I annet fall kommer porto og oppkrav i tillegg.

Astrid Berge: Mens korset sto skjult.

Roman om jøssingers og NS-folks skjebner i en bygd under krigen. Ib. kr. 25.—

Trygve Engen: Jeg er ingen landssviker.

En NS-mann forteller om sin utvikling og hvorfor han inntok de standpunkter han gjorde. Hf. kr. 10.—

Ralph Hewins: Quisling — profet uten ære.

En omstridt bok, skrevet av en engelsk historiker med vilje til objektiv vurdering. Hf. kr. 20.—

Finn Kjelstrup: Den norske kapitulasjon og krigføringsproblemet 1940—45.

Kort og lettfattelig oversikt over et omstridt kapittel i vår historie. Hf. kr. 10.—

Odd Melson: På nasjonal uriaspost.

En NS-manns syn på viktige begivenheter under krigen — en viktig oversiktsbok. Se særlig bestillingsseddel.

Håkon Meyer: Et annet syn.

En kjent arbeiderpartimann, som kom med på «den gale siden», gir her sitt syn på «rettsoppjøret». Hf. kr. 15.—

R. Astrup Nielssen: Eventyret om «Solbris».

En frisk og morsom beretning om en flokk NS-ungdommers fantastiske flukt til Argentina. Ib. kr. 20.—

Olaus Ulven: Lange skygger.

En «landssviker»s opplevelser i krigstid og fangeleir. Hf. kr. 5.—

§ 104. Mere lys over rettsoppjøret.

Om den økonomiske siden av «rettsoppjøret». Hf. kr. 5.—

Den norska rättsuppgörelsen

Det svenske Institut för Offentlig och Internationell Rättsutredning om det norske rettsoppjøret. Hf. kr. 20.—

også var en del av bildet, men alldeles ikke det hele. Så er da vi som sto på «den gale siden», alle blitt stemplet som forbrytere, mordere, angivere og torturister.

Og det er dette som er vår tids største og utilgivelige løgn, som gir titusener av nordmenn og millioner av andre europeere en daglig følelse av å være undertrykket, av bare såvidt å være tålt av samfunnet. Og vi føler denne forfølgelse og undertrykkelse som hjerteløs og dypt urettferdig.

Undertegnede har fra tid til annen hatt en viss kontakt med kringkastingssjef Torolf Elster og tror å vite at han er en mann som har rettferdighet som sin rettesnor. Er det tenkelig at han kan overbevise om at det også på dette felt må vises et minimum av vilje til rettferdighet, til å erstatte hets med sann opplysning?

Så bare dette til slutt: Hvis vi NS-folk skal gjøres kollektivt ansvarlige for enkelte tyske leders maktmisbruk, er da våre motstandere fra dengang villige til å bære ansvaret for hva en av deres store allierte, nemlig Sovjetsamveldet, har foretatt seg både under krigen og ellers gjennom de siste 50—60 år?

Johs.

Solidaritet . . .

Forts. fra side 1

etikere som har evnen til å vise folket hvor fellesskapets langsiktige interesser ligger, og til å få folket med på solidaritetens vei.

Det vil kanskje forundre noen å høre at det å bygge opp en folkelig solidaritet, var selve utgangspunktet for og hovedideen i Nasjonal Samling. Det var vår vanskjebne at vi ikke fikk den nødvendige tid til å føre denne ide frem til virkeliggjørelse. Isteden ble vi stilt overfor en historisk oppgave som måtte løses på meget kort tid, nemlig å sørge for at Norges frihet ble gjenfunnet dersom Tyskland skulle vinne krigen. I denne harde og nødvendige kamp var vi ikke levnet tid og mulighet til å få folket med oss, og det har vi dyrt fått betale for siden. Allikevel skal dette ikke få overskygge det faktum at folkelig solidaritet var det vi kjempet for. Mange av oss gjør det fremdeles.

Det er også noe som heter solidaritet over landegrensene. Men hvordan skal et folk som er splidaktig med seg selv, noen gang kunne bidra til solidaritet i et større fellesskap? Hvo ei kan trygge sitt eget hus, hva stort han bygger, det går i grus.

«STØTTEANNONSENE» kommer!

Allerede tre dager etter at forrige nummer var sendt ut, kom den første «støtteannonsen», og tilsammen er det allerede kommet seks slike bidrag på tilsammen kr. 1.775,—. Det hjelper meget godt.

Som nevnt i forrige nummer, skal dette være en slags erstatning for forretningsannonser, som det av flere grunner er vanskelig for oss å få, selv om vi jo er klar over at det er regelrette bidrag vi her ber om. Dessuten håper vi «støtteannonsene» vil kunne vise litt av den støtte vi har rundt om i landet.

Av plasshensyn kan vi bare kvittere på denne måten for bidrag på kr. 50,— eller mer, men vi er selvsagt også meget takknemlig for mindre beløp til støtte av avisen.

«STØTTEANNONSER»

fra Folk og Lands venner

Takk for følgende bidrag:

Rolf, Oslo Kr. 475,—	P. S., Bodø Kr. 50,—
Gammel venn, Sandefjord Kr. 60,—	Abonnent, Mandal Kr. 140,—
Sympatisør, Bærum Kr. 1.000,—	H. R., Oslo Kr. 50,—

ORDENSMANN MED FORLOVEDE

ikke røker, ønsker 1—2 rom ca. 35 kvm. til atelier og overnatting nær Oslo sentrum. B.m. «107 Frontkjemper» til Folk og Lands ekspedisjon.

HAR ENDEL NS-SKRIFTER

og propagandabrosjyrer, deriblant Quisling-taler, tilsalgs til høystbydende. B.m. 108 til Folk og Lands ekspedisjon.

AGENTUR- ELLER POSTORDREFORRETNING

ønskes kjøpt av NS-mann med lang forretningsmessig erfaring. Helst forretning som kan drives med lite personale. Partnerskap har også interesse. B. m. 102 til Folk og Lands ekspedisjon.

LEILIGHET ELLER HUS I OSLO

ønskes kjøpt eller leiet til min datter og svigersønn med ett barn. Alt har interesse. Greit oppgjør. B. m. 103 til Folk og Lands ekspedisjon.

SAND LEVERES I OSLO-OMRÅDET

Har mindre sandtak og kan levere med egen bil. Helst regelmessige leveringer. B. m. 104 til Folk og Lands ekspedisjon.

FREE-LANCE REKLAMEKONSULENT

med mange års erfaring, søker flere oppdrag. Spesialitet: Brosjyrer, firmaorganer o. l. B.m. 105 til Folk og Lands ekspedisjon.

HYBEL I TRONDHEIM

søkes til min sønn, som studerer ved Lærerhøyskolen. Helst hos solid NS-familie. B.m. 106 til Folk og Lands ekspedisjon.

Institutt for Norsk Okkupasjonshistorie

Postboks 924 - Sentrum, Oslo 1

INNMELDINGSBLANKETT

INO's vedtekter, § 1:

«Institutt for Norsk Okkupasjonshistorie (INO) har som hovedformål å drive gransknings- og opplysningsvirksomhet om norsk okkupasjonshistorie 1940—45 og tiden før og etter dette tidsrom ut fra det syn at den offisielle historieskrivning om okkupasjonstiden er sterkt fortegnet. Instituttet skal i denne sammenheng søke å få utgitt bøker og skrifter og kan støtte publikasjoner, organisasjoner eller enkeltpersoner som fremmer Instituttets formål.»

Jeg vil gjerne støtte det arbeide som er nevnt i ovenstående formålsparagraf og tegner meg som medlem av INO. Årskontingenten for 1976, kr. 50,—, følger vedlagt i kontanter/sjekk/sendes over postgiro/bankgiro. *)

Jeg vedlegger/sender et bidrag på kr. til støtte for arbeidet. *)

Navn:

Postadresse:

Underskrift:

Penger kan sendes til postgirokonto 1 50 28 eller til bankgirokonto 8630.20.10929.

*) Stryk det som ikke passer.

Skriv tydelig.

BESTILLING AV

Odd Melsoms bok

«PÅ NASJONAL URIASPOST»

Til INO, Enerhaugsplassen 4., Oslo 6. Med dette bestilles eks. av Melsoms bok om okkupasjonstiden.

- Betaling vedlegges med kr. 65,— pr. stk. (Forsendelsen skjer da portofritt.)
- Ønskes boken tilsendt som postoppkrav, kommer porto + gebyr i tillegg.
- Kr. sendes som bidrag til utgivelse av boken.
- Samlet beløp kr. sendes vedlagt som sjekk/i kontanter/i frimerker, eller overføres som bank/postgiro. (Stryk det som ikke passer.)

Navn:

Postadresse:

Vennligst skriv tydelig

FOLK^{og} LAND

SV like meningsfylt som Kirken?

OTTO HAUGLIN PÅ FARLIGE VEIER

Biskopen og grunnverdiene

I bladet «Vår Kirke», utgitt av Oslo Indremisjon (må ikke forveksles med Indremisjonsselskapet), skriver biskop Alex Johnson:

«Det er ufattelig at moderne politikere kan være så historisk uvitende at de bruker uttrykket «kristne grunnverdier» i dag. For oss eldre og for dem som har lest om okkupasjonstiden 1940—45 vekker dette uttrykket kvalme og motbydelighet. Vi kan aldri glemme at det var Vidkun Quislings og Nasjonal Samlings program. Under denne fane fylket de seg for å forfølge jøder, torturere fanger, skyte uskyldige, kneble pressen og styre kirken.»

Kunne det ikke tenkes at ihvertfall noen NS-folk praktiserte de kristne grunnverdier på en litt annen måte og «fylket seg under denne fane» i en litt annen hensikt, f. eks.:

— For å være et skjold mellom den tyske okkupasjonsmakt og det norske folk, både alment politisk og ved å sette seg personlig inn der det var mulig.

— For å holde det norske samfunn gående i den hensikt å hindre sult og annen nød.

— For å hindre hensiktsløse og tåpelige provokasjoner overfor okkupasjonsmakten og derved spare liv og forhindre annen lidelse og ulykke.

— For å sikre at Norge fikk en fri og selvstendig tilværelse dersom tyskerne og deres forbundsfeller skulle vinne krigen.

— For å hindre at Stalin og hans folk skulle vinne herredømme over Norge, slik han dessverre gjorde i en rekke øst-europeiske land.

Ellers gjelder det vel fremdeles at man ikke skal si falsk vitnesbyrd om sin neste?

Gratulasjon til en ærlig mann

Professor Johan Vogt fylte for en tid siden 75 år.

Mot Dag-ist? Javel. Men en ærlig søkende mann uten fastlåste synspunkter. Han er en av de meget få som med alvor og

åpent sinn har forsøkt å forstå oss utstøtte. Om han har greid det, vet vi ikke, men hederlige hensikter er alltid ære verd, og vi slutter oss gjerne til gratulan- tene.

Reidar Larsen er fortsatt kommunist

Mange har hatt en tendens til å synes synd på Reidar Larsen når han nå på det nærmeste er satt utenfor det parti han har levet og åndet for det meste av sitt voksne liv. En slik medfølelse er det ingen grunn til.

Det er viktig å holde fast på følgende: Kampen i NKP gjaldt taktikk og strategi, ikke spørsmålet om de politiske målsetninger. Reidar Larsen er fortsatt den samme overbeviste kommunist som han alltid har vært.

I virkeligheten får kommunistene nå både i pose og sekk.

De får beholde sitt parti intakt, samtidig som noen hundre overbeviste kommunister vil bli vel plassert på viktige poster i Sosialistisk Venstreparti. Vi skal nok etterhvert få se at disse kommunistiske «utbrytere» vil gjøre seg meget sterkt gjeldende der, bl. a. fordi de vil bli hyllet for sitt store «mot».

Kommunistenes styrke er deres evne til langsiktig strategisk planlegging. Vi skal ikke uten videre ta for gitt at «bruddet» i NKP er et virkelig brudd.

De kristne sosialister i SV følger seg mistrodd av sine medkristne og ba derfor biskopene si fra om de er ønsket i Kirken eller ikke. Svaret var klart nok: Også kristensosialistene må være ubetinget lojale mot det som deres kirke ut fra Guds ord har sett seg forpliktet til å uttale. Og her har det vært grunn til tvil om kristensosialistenes holdning. Biskopene peker også på faren for å bli trukket inn av marxismen som ideologi.

Dette finner SV-representanten Otto Hauglin positivt og sier til VG: «Vi vil arbeide innenfor Kirken, samtidig som vi vil kjempe for et sosialistisk Norge. Og vi ser begge oppgaver som like meningsfylte.»

Skjønner da ikke Hauglin hva han sier, skjønner han ikke at

han klart fjerner seg fra sine medkristne? Den jordiske sosialisme like meningsfylt som Kirken og dens hellige budskap? Skal en politisk overbevisning, som — for å si det pent — i høy grad kan diskuteres, plasseres på samme plan som de evige sannheter?

Hauglin går enda lenger og uthuler kravet om ubetinget lojalitet ved å si: «Begrepet lojalitet brukes i dag også om saker som ligger i utkanten av Kirkens grunnleggende budskap». Dette kommer som svar på et spørsmål, der bl. a. abortsaken er nevnt. Mener Hauglin han har rett til selv å bestemme hva som ligger «i utkanten»?

Under krigen uttalte Kirken seg om langt mer jordiske ting enn f. eks. abortspørsmålet. De

av oss som mente at Kirken dengang ikke bare var i utkanten, men helt utenfor hva det var naturlig for den å uttale seg om, ble velsignet med «Folkedommen over NS».

Hvis Hauglin forbeholder seg retten til å sette sin egen samvittighet over hva Kirken sier, da må han også anerkjenne vår rett til å følge vår samvittighet dengang.

Men uansett hva man mener og hvor man står, så er det ingen kristen broderkjærlighet som ikke omfatter også den man mener farer vill. Dette må heller ikke vi glemme, selv om vi fremdeles av og til kan ha følelsen av at denne broderkjærlighet ikke strekker seg så langt som til oss.

Peter

Tiltalt for meninger

Folk og Lands nye redaksjon har nokså alvorlige innvendinger mot en del av det lektor Olav Hoaas har skrevet og står for, men den sak lar vi falle inntil videre. Akkurat nå er det viktigere å rette søkelyset mot et alvorlig og beklagelig faktum: For første gang siden «rettsopp- gjøret» dager blir en mann trukket for retten for sine meningers skyld. Statsadvokaten har utferdiget tiltale mot Hoaas for hva han har sagt og skrevet.

Tiltalte for meningers skyld er ille nok i seg selv, men enda verre blir dette tilfelle fordi det så åpenbart foreligger en for- skjellsbehandling.

Man kan like eller ikke like Hoaas' meninger, men ingen tror vel at han gjennom årene hadde utsatt seg for så mye hån og spott dersom han ikke var

dypt overbevist om riktigheten av det han hevder.

Om den ekstreme venstreside kan man ikke alltid si det samme. Der er taktikk og politisk vinning rett som det er viktigere enn meninger. For tiden er det bl. a. Israel og sionismen som det hetses uhemmet og daglig mot. Men uansett hva disse folk sier og skriver, finnes det en unnskyldning for dem. «Å gi uttrykk for standpunkter er ikke straffbart, bare den ulovlige handling» — det er hva vi får høre gang på gang.

Men det gjelder altså ikke for Hoaas.

Ytringsfrihet og likhet for loven er et spørsmål om hvem som ytrer seg. Noen annen konklusjon er det ikke mulig å trekke av denne saken.

En fri manns standpunkt

Jeg vil ikke være en «alminnelig» mann — tvert om krever jeg min rett til å være ualminnelig. Det jeg ønsker, er ikke «sikkerhet», men mulighet for å bruke og utvikle de evner Gud har gitt meg. Jeg vil ikke underholdes av andre, ikke ydmykes og passiviseres ved at staten skal sørge for meg. Jeg vil ha rett til å ta en risiko med åpne øyne, til å drømme og bygge, til å feile og lykkes. Jeg nekter å bytte utfordringer med forsorg. Jeg foretrekker å måle krefter med livets problemer fremfor en eksistens der alt er garantert, og

heller føle gleden over å realisere meg selv enn å trøste meg med ufruktbare utopiske fantasier. Jeg vil ikke bytte frihet med nådige gaver, ikke min verdighet med almisser. Jeg vil aldri kripe for noen jordisk herre og ikke bøye meg for trusler. Det er min åndelige arv å stå oppreist, å være stolt og uredde, å tenke og handle på egen hånd, å nyte fruktene av min egen innsats og med løftet hode å si til verden: «Det er dette jeg med Guds hjelp har gjort og ytet».

Fritt oversatt fra engelsk.

Nå skal Internasjonales inn i skolen

I Aftenposten leser vi:

Savnet av «Internasjonales» i skolens sangbøker ble sterkt understreket av flere talere i Oslo skolestyre onsdag. Ikke minst gav skolesjef Helge Sivertsen sterkt uttrykk for dette, og han fremholdt at arbeidersanger generelt var sparsomt representert i sangbøkene.

Vi stiller oss alldeles ikke avisende til mer varierte sangbøker og vil personlig gå inn for å få med «Norge vårt land». Det er på alle måter en utmerket sang.

FÅR DE FOLK OG LAND REGELMESSIG?

Vi ber våre lesere straks melde fra hvis det på noe vis oppstår uregelmessigheter med forsendelsen av avisen. Særlig vil vi gjerne vite det om adressen på Deres eksemplar er uriktig eller utilstrekkelig.

FOLK^{og} LAND

Enerhaugplassen 4, Oslo 6
Tlf. (02) 19 06 71

All post bes adressert til: Postboks 7157 - Homansbyen, Oslo 3. Redaktøren treffes bare etter for- utgående avtale.

Abonnementspriser:

Kr. 40,— pr. år, kr. 20,— pr. halvår. I lukket omslag: Tillegg kr. 5,— pr. halvår. Utenfor Skandinavia: Kr. 50,— pr. år, kr. 25,— pr. halvår.

Bruk postgirokonto 1 64 50
Løssalg kr. 3,—

Utgever: A/S FOLK OG LAND

Viking Boktrykkeri, Oslo